

DIPLOMNÍ PRÁCE
ZIMNÍ SEMESTR 2022–2023

MAREK POLÁŠEK
TRANSFORMACE ÚZEMÍ POD BOHDALCEM
PRAHA 4 - MICHLE

VEDOUcí DIPLOMNÍ PRÁCE
ing. arch. Jan Sedlák
Asistent ing. arch. Ivan Hnízdil

ZADÁNÍ

Zadáním diplomní práce je návrh zástavby území v okolí Bohdalce v MČ Praha 4. Dnes se jedná o velmi živelně, chaoticky a nehodnotně zastavěné území, které je ve vznikajícím územním plánu určené k celkové transformaci. Úkolem diplomní práce je tedy nalezení jeho nové podoby, odpovídající jeho významné poloze mezi okolními obytnými částmi města a v místě atraktivní krajinné situaci. Konkrétně se jedná o území mezi bohdaleckým návrším a Slatinami (východně od dnešní ulice Bohdalecké, resp. Chodovské), nazývané v minulosti „Nad vršovskou horou“. Tato část území nemá prakticky žádnou urbanizační historii, kromě linií dnes již víceméně zaniklých cest. Proto je možné i žádoucí území radikálně přestavět. Návrhem má být (s využitím polohy akademické úlohy) stanovena podoba cílového stavu území, přestože by jistě vznikala postupným procesem.

MÍSTO A JEHO KONTEXT

V kontextu okolního města se jedná o železničními tratěmi velmi jasně vymezenou část města, vytvářející samostatnou prostorovou jednotku, „ostrov“, uprostřed několika obytných čtvrtí (Vršovice, Nusle, Michle, Zahradní město, Spořilov). Již dnes je díky své poloze a existujícím dopravním trasám jejich prostorovým „svorníkem“. Křížení transitních směrů je také již dnes významným ohniskem a dává místu vyšší význam potenciálního městského centra. Realizují se zde významné vnitroměstské dopravní vztahy propojující všemi směry zmíněné okolní čtvrti. V budoucnu se může potenciálně stát i také svorníkem funkčním v podobě vzniku lokálního centra širší oblasti. Již dne je území díky své neobvyklé a výrazné terénní konfiguraci výrazným topografickým identifikačním bodem v rámci širšího prostoru města.

Nesourodá, architektonicky podprůměrná a typologicky různorodá zástavba (výrobní a skladovací objekty, depo autobusů, bývalé dělnické a chudinské kolonie) dnes kontrastují s polohovým a krajinným potenciálem místa.

Přes četná negativa je území nositelem zajímavých potenciálů, navíc prakticky bez omezujících prvků a hodnot minulosti. Jedno z mála míst uvnitř kompaktního města, kde se jedná o úkol urbanisticky „stvořitelický“.

ZÁKLADNÍ POJETÍ NÁVRHU A VLASTNÍ ŘEŠENÍ

Těžištěm práce je návrh „master planu“, obsahujícího prostorové a funkční řešení území. Ten je dokumentován celkovou situací, nadhledovými perspektivami a několika vysvětlujícími schémata.

Podkladem k předloženému řešení je solidní analýza představená v rámci diplomního semináře.

Koncepce návrhu je na úrovni celku i jednotlivých součástí v zásadě správná, adekvátní místu i předpokládané roli území v kontextu města.

Navrhovaná, racionální prostorová geometrie založená na ortogonálním rastru je ekonomická i provozně funkční. Organicky asimiluje jak existující nadlokální urbánní osy tak osy nově navrhované. Do jejich křížení správně situuje ohniska aktivit. V křížení os nadlokálních vztahů (Bohdalecká - Záběhlická) správně rozvíjí komerční centrum vyššího významu, v křížení nově navrhovaných os (objevené krajinné osy spojující území s vrcholy přilehlých návrší a nově koncipované hlavní třídy s dnes již zamýšlenou linií tramvajové trati) je správně umístěno druhé ohnisko, náměstí lokálního významu. Tato dvě odlišně chápaná ohniska jsou vyjádřením dvojí role území v kontextu města.

V souladu s různorodým terénním a situačním utvářením území jsou navrženy tři charaktery (plošné) zástavby. Pravidelný rastr uzavřené blokové zástavby tvoří střed řešeného území a vytváří jádro tradičně pojaté městské obytné čtvrti. Rastr je tvořen velkoryse koncipovanými bloky vymezujícími obdobně tradiční uliční prostory. Návrh různého uspořádání vnitroblokových prostorů naznačuje možnost individuálního uspořádání a je možno jej chápat jako ilustraci jejich potenciálu. Varianty správně reagují na polohový potenciál v rámci navržené struktury (různé hloubky traktů podle zamýšleného využití). Diskrétním způsobem je zde obsažena i linie diagonálně probíhající zaniklé cesty.

Poněkud prostorově uvolněnější, lineárně koncipovaná zástavba Slatin směřuje k využití potenciálu přírodních, resp. krajinných kvalit této části území. Positivně možno hodnotit vznik parku s vodní plochou tangované zamýšleným korsem (park by si možná zasloužil konkrétnější vyjádření). Jižní část území, v místech křížení vnitroměstských komunikací je spíše prostorově rozvolněná a působí v kontextu okolí poněkud nesourodě a rozpačitě.

ZÁVĚR

Diplomní práce je velmi pečlivě zpracovaná dostatečně obsažná. Grafické podání a přehlednost práce jsou na velmi dobré úrovni. Ocenit možno také velmi dobře zpracovanou analytickou část práce. Zajímavě vypovídající součástí práce je ilustrace vlastního vývoje konceptu představeného v chronologicky utříděných skicích. Dokumentuje dlouhodobé rozvíjení základní ideje a soustředěné hledání optimálního řešení. Forma zjednodušených schémat dobře ilustruje hlavní záměry řešení. Také v příložených vývojových variantách master planu je zřejmá postupná racionalizace návrhu.

HODNOCENÍ

Diplomant předkládá velmi pečlivě zpracovanou práci v podobě kvalitního návrhu urbanistického řešení. Je zřejmé že vychází z důkladného studia a následného pochopení místa. Presentované řešení odpovídá obsahem i rozsahem zadání práce. Svou závěrečnou diplomní prací diplomant ukazuje, že je již nyní schopen řešit i složitější urbanistické a architektonické úkoly, před které jej praxe jistě postaví.

Projekt doporučuji k obhajobě.

Navrhuji klasifikaci – B, velmi dobře.

ing. arch. Jan Sedlák
V Praze dne 31. 1. 2023